

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism

registrikood: 90001256

tänavanimi, maja number: Vaksali 17a

linn: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 50410

telefon: +372 7442271

e-posti aadress: info@southeastonia.ee

veebilehe aadress: www.southeastonia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	12
Lisa 6 Annetused ja toetused	14
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	14
Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	14
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud	15
Lisa 10 Tööjõukulud	15
Lisa 11 Seotud osapooled	15

Tegevusaruanne

1. MESSID

17.-20. jaanuar Matka mess Helsingis

SA Lõuna-Eesti Turism osales Põhjamaade suurimal rahvusvahelisel turismimesil – MATKA 2013, mis toimus 27. korda ja mille teemaks oli: Matkalla on kasvot – Social Journey. Mess oli avatud nii spetsialistidele kui lõpptarbijatele ja messil osales 1078 eksponenti 72-lt maalt. Turismimesi külastas nelja päeva jooksul kokku üle 71 000 reisivõõrülise.

SA Lõuna-Eesti Turism oli esindatud EASi Eestit tutvustaval ühispinnal. Eesti messipinda kattis uus ja moderne messikujundus, mis rõhutas Eesti kaunist ja karmi loodust, unikaalseid vaatamisväärsusi ja erinevaid aastaaegu.

Eesti ühisstendis toimus kõigil neljal päeval garderoobilipikute tarbijamäng, kus messikeskuse garderoobilipikutel on sõnum kutsega Eesti messiboksi, et võita erinevaid auhindu. Lõuna-Eesti peaaahinna pani välja Pühajärve Spa ja Puhkekeskus. Teised auhinnad olid: Põltsamaa Muuseumi poolt Põltsamaa linnaekskursioonid, Vudila Mängumaa Jõgevamaal 50€ kinkekaardid, Värska Sanatooriumi poolt mudavanni kinkekaardid, Sammuli Puhkemaja poolt (Viljandimaa) katamaraani reis Viljandi järvel (kuni 25 inimesele), Karupesa hotellilt Otepääl majutuspakett, Eesti Maanteemuuseumilt kinkekaardid. Messil jagati Lõuna-Eestit tutvustavaid üldiseid infomaterjale kui ka maakondade turismialaseid infomaterjale, turismikaarte ja tähtsündmuste infot kogu regiooni kohta.

8.-10. veebruar Balttour mess Riias

Rahvusvaheline Läti turismimesi toimus juba 20ndat korda ja messi külastas kokku 23 000 inimest, kellest 4500 olid turismiprofessionaalid. Lõuna-Eesti Turism osales messil eksponendina koostöös Valgamaa Arenguagentuuri, MTÜ Sangaste Turismiküla, SA Põlvamaa Arenduskeskuse ning Viljandi ja Võrumaa esindajatega. Lõuna-Eesti ühispinna suurus oli 27 m² ning messikülastajate tähelepanu köitmiseks valmistati ning pakuti kohalikust toorainest tehtud kalja ja putru ning Põltsamaa Muuseumi poolt veini ja juustu. Tegevust pakkusid veel Vudila Mängumaa, kellel oli kaasas maskott ja puidumedalite templimasinaga valmistati templeid, Palamuse Muuseum õpetas kasutama tahvlit ja kriihvlit ning Eesti Maanteemuuseum võttis messil sõitmiseks lastele kaasa muuseumile iseloomulikud autod ja tükera. Kaaseksponendiks oli ka Loodusravikeskuses LOODUS BioSpa.

19.-21. juuli Vene Hansapäevad Pihkvas

SA Lõuna-Eesti Turism koordineeris Lõuna-Eesti regiooni ühisesindatust kolmandatel Vene Hansapäevadel Pihkvas. Lõuna-Eesti ühise esindustelgi eesmärgiks oli tutvustada Lõuna-Eesti regiooni turismivõimalusi ja kutsuda Hansapäevade külastajaid puhkama Lõuna-Eestisse.

Telk kandis nime „Tartu ja Lõuna-Eesti“, et rõhutada seost teiste Hansalinnadega läbi Lõuna-Eesti keskuse, Tartu. Lõuna-Eesti ühistelgi kõrval oli kohe ka AHHA Teaduskeskuse telk – üheskoos mõjuti atraktiivsemalt ja külastajatele kutsuvamalt.

Infomaterjale jagati kogu Lõuna-Eesti kohta ning ühtlasi esitleti esmakordselt Venemaal ka Lõuna-Eesti tegevusgruppide ja *National Geographicu* ühisprojekti – Lõuna-Eesti avastamist väärt paikad, mis on tähistatud Lõuna-Eesti maastikul kollaste akendega.

22.-24. november Mardilaat Helsingis

Helsingi Mardilaat on traditsiooniline Eesti kultuuri, turismivõimalusi, käsitööd ning toitu tutvustav suurüritus, kus Lõuna-Eesti regiooni turismialast informatsiooni jagasid ühisel esinduspinnal nii Lõuna-Eesti Turism kui ka Tartumaa Turism SA. Seekordse Mardilaada partnermaakond oli Harjumaa. Lisaks turismiinformatsiooni jagamisele olid esindatud Lõuna-Eesti paljud käsitööpakkujad ja turismiteenuste pakkujad. Mardilaada külastajate arv oli 15 000 inimest.

2. ESITLUSED JA TURUNDUSÜRITUSED

21.-23. veebruar Tallinki Rootsi liini laevadel Eesti Nädal

SA Lõuna-Eesti Turism tutvustas Tallinki Rootsi liini laevadel Eesti Nädala raames Lõuna-Eesti regiooni turismivõimalusi: Lõuna-Eesti vaatamisväärsusi, puhkepiirkondi ja tähtsündmusi. Kaasatud olid ka Lõuna-Eesti regiooni käsitöö müüjad. Osalejate arv kokku laevadel ca 3800 inimest, otsekontakte nendest ca 1500.

18.05 Muuseumiöö Riias

Lõuna-Eesti infomaterjalide jagamine Eestit tutvustavas ühistelgis, mille organiseeris EAS Turismiarenduskeskus.

29.-30. juuni „Ava Lava, Tallinn!“

Tallinn kutsus suvel, kui seal kõige enam külalisi oli, "Ava lava, Tallinn" ürituse raames endale külla Lõuna-Eesti regiooni. Kahe päeva jooksul tutvustati Tallinna Raekoja platsil Lõuna-Eesti piirkondi ja siinseid vaatamisväärsusi, esinesid Lõuna-Eesti kultuurikollektiivid. Laadal tutvustati ka käsitöö- ja toidukultuuri. Kaubitsejaid oli kokku 48 ettevõtet. Ettevõtjad said osaleda ka tarbijamängu jaoks auhindade välja panemisel. Ühises turismitelgis said turismiettevõtte erinevate tegevuste kaudu enda tooteid- ja teenuseid külastajatele tutvustada. Ühistelgis jagati ka kogu Lõuna-Eestit tutvustavaid infomaterjale.

24. september turismitoodete infoseminar Moskvas

Reisikorraldajatele ja turismiagentuuridele ning ajakirjanikele suunatud jõulu- ja aastavahetuse turismitoodete infoseminar Moskvas. Üritusel tutvustati Lõuna-Eesti kõige põnevamaid talviseid turismitooteid ja aktiivse ajaveetmise võimalusi. Lõuna-Eesti ja Tartu ühise ettekande tegi AHHA Teaduskeskuse Vene turu juht, Julia Barsukova. Üritusel jagati ka uusi Lõuna-Eesti vastvalminud talvetrikiseid.

26. september turismitoodete infoseminar Peterburgis

Reisikorraldajatele, turismiagentuuridele ja ajakirjanikele suunatud jõulu- ja aastavahetuse turismitoodete infoseminar. Üritusel tutvustati Lõuna-Eesti kõige põnevamaid talviseid tooteid ja aktiivse ajaveetmise võimalusi. Tartu ja Lõuna-Eesti ühissettekande tegi Olga Einasto, Tartu giid. Üritusel jagati ka uusi Lõuna-Eesti vastvalminud talvetrikiseid.

3. ARTIKLID

Juuli alguses külastas Lõuna-Eestit, Nordic Magazine ajakirjanik Niels Bakker Hollandist

Ajakirjaniku külastuse tulemusel ilmus septembri alguses Eesti-eri ajakirjas „Nordic Magazine“ (www.nordicmagazine.nl). Ajakiri ilmub Madalmaade turul neli korda aastas ning on suunatud just Skandinaavia-maadesse reisida soovijatele. Ajakirja loetavus ja tiraaž on kõrge ning näitab hollandlaste jätkuvat huvi Põhjamaade vastu. Sügisnumbris kajastatud Eesti *insert*-väljaande ilmumist organiseerisid SA Lõuna-Eesti Turism, SA Põhja-Eesti Turism, MTÜ Lääne-Eesti Turism, Tallinna LV ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Eesti-eris kajastuvad kolme Eesti turismiregiooni põnevad turismivõimalused ning kogupikkuseks on 25 lehekülge, millest Lõuna-Eesti eri on kuue leheküljeline (lk 75-80) ning tutvustab Lõuna-Eesti kümmet peamist vaatamisväärsust ning huviobjekti, Tartut, Peipsimaad ja vene vanausulisi, Setomaad ning looduskauneid paiku ja looduskaitsealasid ning *National Geographic* kollaste akende projekti. Lõuna-Eesti vahelehe ilmumist toetasid SA Tartumaa Turism, MTÜ Setomaa Turism, Peipsimaa Turism MTÜ ja SA Põlvamaa Arenduskeskus ning SA Lõuna-Eesti Turism kes ka koordineeris sisulist tegevust. Eesti erilehte saab näha siin: http://www.southestonia.ee/uudiskiri/Nordic_Travel_Magazine_lk55-80.pdf

4. TRÜKISED JA MUU TURUNDUSTEGEVUS

Lõuna-Eesti madalhooja trükis

Välja antud 1000 venekeelset madalhooja trükist. Trükis valmis koostöös Lõuna-Eesti kuue maakonna arendusorganisatsioonide ning Vene turust huvitatud turismiettevõtjatega. Trükis annab hea ülevaate Lõuna-Eestis talveperioodil pakutavatest toodetest ja teenustest ning ettevõtjate koostööpakettidest, mida on kokku 26. Trükiseid levitati St. Peterburgi ja Moskva sügisseminaridel (talveperioodi puhkamisvõimaluste tutvustus), Tallinna ja Narva turismiinfokeskustes, EASi Peterburi ja Moskva esindustes. Trükis valmis septembris.

Aprillis ja novembris ilmus elektrooniline Tartu ja Lõuna-Eesti infokiri välisturgudele

Esmakordselt varustati elektroonilised infokirjad ka lugejastatistika saamiseks *google analytics*-ga, et koondada infot lugejate kohta. Statistikast selgus, et lätikeelne infokiri pälvis kohe peale esmakordset ilmumist kõige enam lugejate tähelepanu. Keskmine lugejate arv on 500-700 inimest ühe väljaande kohta.

Aprillis 2013 ilmus Tartu & Lõuna-Eesti välisturgudele suunatud suvine infokiri. Väljaanne on esimest korda viies võõrkeeles (ENG, RUS, FIN, GER, LAT) ja lisaks eesti keeles ning tutvustab regiooni huvitavamaid ja uuemaid kõrghooaja turismitooteid ning -teenuseid, samuti annab juhised, kuidas regioonis reisida. Ka on infokirjas ära toodud ettevõtjate ühispakkumised. Infokirjaga saab tutvuda siin: <http://www.southestonia.ee/uudiskiri/LET-Tartu-infokiri-04-09-2013-EST.html>

Novembris 2013 ilmus Tartu & Lõuna-Eesti välisturgudele suunatud infokiri (november 2013-märts 2014). Infokiri on viies võõrkeeles (ENG, RUS, FIN, GER ja LAT) ning tutvustab regiooni huvitavamaid ja uuemaid madalhooja tooteid ning teenuseid, samuti annab juhised, kuidas regioonis reisida. Ka on infokirjas ära toodud ettevõtjate ühispakkumised. Infokirjaga saab tutvuda siin: <http://www.southestonia.ee/uudiskiri/LET-Tartu-infokiri-2012-13-EST.html>

4.-6. mai vabakutseline reisiblogija Larissa Olenicoff Tartus ja Värskas

Larissa Olenicoff on sotsiaalmeedias tuntud kui „The Blonde Gypsy“. Larissat huvitas Tartu kui ülikoolilinn ja kultuurilinn ning Lõuna-Eesti etnilised kultuurigrupid, kellest kõige enam pälvisid tema tähelepanu just setod ning nendega seotud kombed ja tavad. Larissa on pärit Californiast, kuid hetkel elab ta õpingute tõttu Malmös.

17.-18. mai Läti reisikorraldajate tootetutvustusreis Lõuna-Eestis

Kokku osales 9 reisikorraldajat, keda huvitasid eelkõige lastega reisivatele peredele mõeldud kohad Lõuna-Eestis. Reisikorraldajad külastasid Võrumaal asuvat Liikluslinna, Pokumaad, Eesti Maanteemuuseumi, Tehvandi vaateplatvormi Otepääl, Tartus asuvat AHHA Teaduskeskust, Aura veekeskust, Mänguasjamuuseumi ja Saadjärve ääres asuvat Jääaja Keskust. Edasi liikusid reisikorraldajad Järvamaale. Tootetutvustusreisi korraldati koostöös EAS Turismiarenduskeskusega. Kõik reisikorraldajad said Lõuna-Eestit tutvustavad infomaterjalide mapi koos DVD-ga.

5. TURISMIASJALISTE KOOLITUSED

23. jaanuar Läti ja Poola sihtturuseminar „Mida on meil pakkuda Läti ja Poola turistidele?“

Seminari esimeses pooles räägiti sellest, et mis on lätlaste jaoks Eestis huvitav, lätlaste tarbimisharjumustest, rahulolust pakutavate teenustega ning EAS Turismiarenduskeskuse turundustegevustest Lätis. Neid teemasid käsitlesid Elin Priks (EAS turismiarenduskeskuse sihtturu juht Läti, Leedu ja Poola suunal), Asnate Ziemele (Läti Maaturismi juht) ja Eva Staltmane (Balti turismiturundus organisatsiooni juht).

Päeva teises pooles tutvustati Poola lõpptarbivate uuringut, räägiti poolakate reisi- ja tarbimisharjumustest ning jagati näpunäiteid, et mida tuleks silmas pidada Poola turistide võõrustamisel. Teemasid käsitlesid Poola vabakutseline turismiajakirjanik Anna Kossowska (Rzeczpospolita's Turystyka) ning esindaja Poola saatkonnast Eestis. Seminari korraldas EAS Turismiarenduskeskus koostöös SA Lõuna-Eesti Turismiga.

Juunis ja juulis toimusid infotunnid Lõuna-Eesti majutusasutuste klienditeenindajatele

SA Lõuna-Eesti Turism koostöös maakondlike arenduskeskustega korraldas Lõuna-Eesti majutusasutuste klienditeenindajatele suunatud infotunnid. Läbiviidavate infotundide eesmärgiks oli tõsta ettevõtte teeninduskvaliteeti, parendades klienditeenindajate informeeritust Lõuna-Eesti turismiobjektidest.

Infotunnil anti ülevaade Lõuna-Eesti regiooni (Jõgevamaa, Tartumaa, Põlvamaa, Võrumaa, Valgamaa, Viljandimaa)

atraktiivsematest turismiobjektidest, mida suvekuudel külastajatele soovitada ja tutvustati olulisi infokanaleid. Iga osalenud

majutusasutus sai infomaterjalide kogumiku.

Infotunnid viidi läbi igas maakonnas, kus lisaks kogu Lõuna-Eesti regiooni tutvustusele, tegid ettekanded ka maakondade turismiarendajad.

Läbiviidud infotunnid toimusid: Võrumaa 10.06; Põlvamaa 11.06, Jõgevamaa ja Tartumaa 13.06; Valgamaa 17.06; Viljandimaa 02.07; Tartumaa 10.07.

18. september ja 2. oktoober Lõuna-Eesti pereturismi seminarid

Kahepäevase seminari eesmärgiks on parendada lastega peredele pakutavate (turismi)teenuste kvaliteeti ning tõsta Eesti atraktiivsust lastega reisivate välis turistide seas. Seminaril räägiti lastega perede ootustest, soovidest ja reisiharjumustest ning jagati kogemusi nii tootearenduses kui ka turunduses. Seminaride praktilise osa eesmärgiks oli peredele elamust pakkuvaid teenuseid paremini disainida, pakettida ning tulemuslikumalt müüa.

Seminari materjalidega on kõigil võimalik tutvuda pärast seminari toimumist - seminari ettekanded võeti videosse ning tehti kättesaadavaks seminari materjalide juures EASi kodulehel.

Pereturismi seminaride tulemusena on kõigil seminaridel osalejatel kasvanud teadlikus lastega reisivate perede vajadustest, soovidest ning huvidest. Seminaride järgselt jätkatakse ühise pereturismi nõupidamisega, mille tulemusena luuakse regioonipõhised pereturismi koostööpaketid ja marsruudid välis turistidele turundamiseks. Osalejate arv seminaridel kokku 60. Seminari korraldas EAS koostöös SA Lõuna-Eesti Turismiga.

Majutusettevõtete e-müügi ja turunduse koolitus

2-päevane praktiline koolitus õpetab maakonna ettevõtjaid lihtsate vahenditega müüma oma teenuseid väliskliendile. Koolitusel käsitleti majutusasutuste müügi ja turundusaluseid konkreetsete näidete varal ning õpetati kuidas neid efektiivselt majutusasutuse tulude kasvatamiseks kasutada.

Kaks koolitust toimusid 2013. aastal: 28.-29. novembril Võrumaal ja 10.-11. detsembril Jõgevamaal ning 2014. aastal jätkatakse koolitustega teistes maakondades.

Peakorraldaja EASi turismiarenduskeskus koostöös eDream Management OÜ-ga, Lõuna-Eesti Turismil koordineeriv roll.

6. KOOSTÖÖ (SH SEMINARID JA ÜMARLAUAD)

Seoses Riikliku Turismiarenduskava 2014-2020 lõpliku Lõuna-Eesti regiooni sisendi andmisega arengukavasse, toimusid neli koostööseminari/arutelu:

4. jaanuaril RTAK 2014-2020 arutelu Lõuna-Eesti nõukogu liikmetega ja OVL esindajatega

Osalejaid: SALET nõukogu liikmed ja OVL esindajad.

25. aprillil RTAK 2014-2020 Lõuna-Eesti arenguplaani arutelu EASis

Osalejaid: EASi esindajad, Lõuna-Eesti Turismi esindaja.

21. mail ja 10. septembril RTAK 2014-2020 arutelu Riigikogu komisjonis.

Osalejad: Eesti turismitööstuse esindajate profiil (turismi katusorganisatsioonid, linnade esindajad, EASi ja Riigikogu esindajad, EHRL, ETFL, Spaaliit jt.

Lõuna-Eesti maakondade turismiarendajate koostöökohtumised kaks korda aastas:

27. mail ja 12. detsembril, turismiarendajate kohtumine Tartus

Mõlemal kohtumisel osales kokku 27 inimest. Kohtumisel lepitati kokk täpsem ajakava 2013. II p-a ja 2014. I p-a tegevustes. Ühtlasi tutvustati piirkondade tegevuskavasid käesolevaks aastaks.

Eesti turismiregioonide katusorganisatsioonide (Lõuna-Eesti Turism, Põhja-Eesti Turism ja Lääne-Eesti Turism)

kohtumised kolm korda aastas:

12.-13. märtsil, 22. juulil ja 17.-18. oktoobril. Läbivaks teemaks regionaalne koostöö ja koostöö EASga tootearenduses, turunduses, kvaliteedi ühtlustamises.

Kohtumised Lõuna-Eesti turismiettevõtjatega ja turismiarendajatega piirkondades:

26.11 Võrumaal, 28.11 Põlvamaal, 29.11 Valgamaal. Eesmärgiks tutvustada SALET tegevusi ja rääkida tootearenduse, turunduse, koostöö ja kvaliteedi tõstmise ning ühtlustamise teemadel.

Osalejaid kokku 64.

SA Lõuna-Eesti Turism andis ettekandes ülevaate 2013. aasta tegevuste kohta ning rõhutas ettevõtjatega koostöökohti. Samuti jagati infot regionaalse ja piirkondliku turismistatistika kohta ja uuriti ettevõtjate murekohti ning koostöövõimalusi nende lahendamiseks.

Uudiskiri

Lõuna-Eesti turismi uudiskiri ilmus 8 korda, millest suvunumber ja sügisnumber oli kahe kuu peale kokku. Iga number kajastas kogu Lõuna-Eesti regiooni turismiuudiseid, sündmuseid ning igas numbris tutvustati pikemalt ka paari turismiga seotud inimest või ettevõtet/asutust. Uudiskirja aitavad kokku panna kõigi 6 maakonna turismiarendajad, edastades infot oma maakonnas toimuvast.

Uudiskirja levitatakse elektrooniliselt üle 700-le kontaktile, uudiskirja saajate arv kasvab. Samuti on uudiskirjad nähtavad

www.southestonia.ee veebikeskkonnas ja levitatakse ka läbi eestikeelse Facebooki konto.

Lisatud kõigile uudiskirjadele *google analyticsi* koodid lugejastatistika koondamiseks. Lugejate arv 300-500 inimest sõltuvalt välja antavast numbrist. Populaarseimad rubriigid sündmused ja maakondade uudised.

Konkursid

Konkurss „EHE Lõuna-Eesti“ viidi läbi novembrikuus, eesmärgiga tõsta Lõuna-Eesti kui turismipiirkonna mainet ja konkurentsivõimet ning tunnustada ja motiveerida turismiettevõtteid-/organisatsioone. Maakonnad esitasid ühe nominendi oma maakonnas kategooriatesse 2013. a parim turismiobjekt ja 2013. a parim turismisündmus.

Lõpliku valiku tegi SA Lõuna-Eesti Turism nõukogu. 2013. aasta parima turismiobjekti nominendid olid, Tartu Ülikooli ajaloo muuseum (Tartumaa), Militaarteemapark ehk Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon (Valgamaa), Räpina Loomemaja (Põlvamaa), Võru linn – Katariina Allee (Võrumaa),

SA Saare valla kultuuri- ja turismikeskus Kalevipoja Koda turismiobjektiga Krati Seikluspargi kõrgseiklusrada "Lennuk" (Jõgevamaa), Fellini kohvik (Viljandimaa) parimaks turismiobjektiks valiti Militaarteemapark Valgas.

Parima turismisündmuse nominendid olid, Öölaulupidu "Järjepidevus" (Tartumaa), Valgamaa Talveöölaulupidu 2013 (Valgamaa), Mittetulundusühing Lahedalt Lendama, "Lahedalt lendama 2013" korraldamine (Põlvamaa), Võhandu Maraton – MTÜ Spordiühing Ekstreempark (Hillar Irves) (Võrumaa), MTÜ Parim Valik turismisündmusega "Peipsi Romantika" (Jõgevamaa), Seto Külävüü kostipäiv, mis sel aastal sai tunnustuse Setomaa mastaabis – tiitel "Ehe Setomaa 2013" (Setomaa), Kuldkala 2012, 2013 (Viljandimaa), parima turismisündmuse tiitel läks öölaulupeole "Järjepidevus".

Võitjaid ja nomine tite tunnustati Lõuna-Eesti Turismikonverentsil, 9. detsembril Alatskivil.

9. detsember Lõuna-Eesti turismikonverents „Meie homme on meie endi teha“ (T.H. Ilves) Konverents keskendus turismisektori tänapäevale ja tulevikule ning parimatele koostöönaidetele Lõuna-Eestis. Konverents kulmineerus konkursi „EHE Lõuna-Eesti“ nominentide ja võitjate väljakuulutamisega. Osalejaid üle 100, kellest suurema osa moodustasid Lõuna-Eesti turismiettevõtjad ja arendusorganisatsioonide esindajad. Tagasiside oli väga positiivne.

Koostöö EAS-ga

Elavnenud on koostöö ja infovahetus EASiga ja teiste turismialaste katusorganisatsioonidega. Regioonid on aktiivselt kaasatud tootearendusse ja infovahetusse EAS ja sihtasutuse kui ka sihtasutuse ja ettevõtja vahel eesmärgiga kanda sõnum edasi õige inimeseni EASis või õige ettevõtjani regioonis.

7. KOOLITUSED PERSONALILE

13.-15. veebruaril osales Angela Järg MTÜ Ruumiloojate kaasamise koolitusel Viljandimaal.

8. ORGANISATSIOONI ARENG

SA Lõuna- Eesti turism kasutab pidevalt praktikantide abi oma töös.

SA LETil on toimiv Facebooki konto www.facebook.com/lounaeestiturism, millel on nüüdseks juba pea 1800 järgijat. Konto eesmärk on tutvustada Lõuna-Eestis pakutavaid tooteid ja teenuseid – puhkamisvõimalusi ning turismiuudiseid Eestis laiemalt, kasutades selleks ära üht praeguse aja populaarseimat sotsiaalse suhtluse võrgustikku. Iga nädal avaldame vähemalt ühe atraktiivset Lõuna- Eesti turismipakkumise, mis omab sellel perioodil külalise jaoks erilist lisaväärtust.

Pisut tagasihoidlikumalt toimib Facebookis ka inglisekeelne, välituristidele suunatud Facebooki konto (www.facebook.com/southeastonia) Tartu & South-Estonia. Sellel on rohkem kui 700 aktiivset järgijat.

Nõukogu koosolekud:

SA Lõuna-Eesti Turism nõukogu kogunes 2013. aastal viiel korral. Kohtumistel arutati SA arengu ja tulevikusuuna teemadel, valiti uus nõukogu esimees, korrigeeriti olemasolevat eelarvet, valmistati ette 2014. aasta eelarve ja tegevuskava ning kinnitati see, samuti kinnitati 2014. aasta tegevuseesmärgid.

9. PROJEKTID

Projekt „RIVERWAYS“

20. detsembril 2012 sai heakskiidu Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi projekt „*Development of water tourism as nature and active tourism component in Latvia and Estonia*“, akronüümiga „RIVERWAYS“. Projekt algas ametlikult jaanuaris 2013. SA Lõuna-Eesti Turismil lasub kohustus koordineerida turundustegevusi ning seepärast on võetud tööle ka projekti turundustegevuste koordinaator osalise tööajaga.

IV kv valmistati ette üks turunduse projekti Leader meetmest raha taotlemiseks. Projekti rahastamise otsus saabub 2014. aasta I kv-s.

Peamised finantssuhtarvud:

	2013	2012
Maksevõime üldise tase: käibevara / lühiajalised kohustused	4,19	2,98
Võörkapitali ja omakapitali suhe: võörkapital / omakapital	0,31	0,51
Varade tulukus (%): puhaskasum / varad kokku	11,44	-15,62
Omakapitali tulukus (%): puhaskasum / omakapital kokku	15,02	-23,52

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	15 373	13 720	2
Nõuded ja ettemaksud	233	1 489	
Kokku käibevara	15 606	15 209	
Kokku varad	15 606	15 209	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	3 722	5 110	4
Kokku lühiajalised kohustused	3 722	5 110	
Kokku kohustused	3 722	5 110	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	10 099	12 474	
Aruandeaasta tulem	1 785	-2 375	
Kokku netovara	11 884	10 099	
Kokku kohustused ja netovara	15 606	15 209	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	69 481	74 987	6
Tulu ettevõtlusest	7 671	8 591	7
Muud tulud	0	38	
Kokku tulud	77 152	83 616	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-6 663	-8 726	8
Mitmesugused tegevuskulud	-24 967	-39 698	9
Tööjõukulud	-43 737	-37 607	10
Kokku kulud	-75 367	-86 031	
Põhitegevuse tulem	1 785	-2 415	
Muud finantstulud ja -kulud	0	40	
Aruandeaasta tulem	1 785	-2 375	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	1 785	-2 415	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 248	10 175	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-1 388	2 015	4
Kokku rahavood põhitegevusest	1 645	9 775	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	8	75	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	8	75	
Kokku rahavood	1 653	9 850	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	13 720	3 870	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 653	9 850	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	15 373	13 720	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	12 474	12 474
Aruandeaasta tulem	-2 375	-2 375
31.12.2012	10 099	10 099
Aruandeaasta tulem	1 785	1 785
31.12.2013	11 884	11 884

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Lõuna-Eesti Turism SA raamatupidamisarvestust on peetud ja aastaaruanne koostatud kooskõlas Raamatupidamise seaduse, riigi raamatupidamise üldeeskirjaga, kehtivate õigusaktide ja Eesti vabariigi Raamatupidamise Toimkonna juhenditega. Sihtasutus on iseseisev kasumit mittetaotlev organisatsioon, mille põhitegevuseks on turismi arendamine Lõuna- ja Kesk-Eestis. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskonto jääki.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata summad ja muud nõuded on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses ja hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arved eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kantud aruandeperioodi kuludesse. Kõiki muid nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, viitvõlad, jm.) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused).

Annetused ja toetused

Valitsusest saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna või kohustusena. Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud summad kajastatakse tuluna kompenseeritava kulu tekkimise perioodil. Kasutamata sihtfinantseerimise jäägid avalikustatakse aastaaruande lisades.

Tulud

Sihtasutuse tuludeks aruandeperioodil olid sihtasutusele tehtud liikmemaksud, konkreetsete projektidega seotud kaasfinantseerimise tulud ja teenuste müügiga seotud tulud.

Kulud

Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektidega seotud kulud on kulud, mida on finantseeritud liikmetelt saadud tasudega ja kaasfinantseerijatelt saadud tasudega. Administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud on kajastatud mitmesuguste tegevuskulude all.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Arvelduskontod	15 373	13 720
Kokku raha	15 373	13 720

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	856	434
Sotsiaalmaks	1 520	845
Kohustuslik kogumispension	47	25
Töötuskindlustusmaksed	71	53
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 494	1 357

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	310	310	0	0	
Võlad töövõtjatele	918	918	0	0	
Maksuvõlad	2 494	2 494	0	0	3
Kokku võlad ja ettemaksed	3 722	3 722	0	0	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 016	2 016	0	0	
Võlad töövõtjatele	1 737	1 737	0	0	
Maksuvõlad	1 357	1 357	0	0	3
Kokku võlad ja ettemaksed	5 110	5 110	0	0	

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tulu
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EAS	-9 315	44 664	-35 349
Viljandi MV	0	3 195	-3 195
Jõgeva MV	0	2 880	-2 880
Valga MV	0	2 880	-2 880
Põlva MV	0	2 880	-2 880
Tartu MV	0	3 195	-3 195
Võru MV	0	2 880	-2 880
Jõgevamaa OVL	0	3 200	-3 200
Põlvamaa OVL	0	2 876	-2 876
Tartumaa OVL	0	6 700	-6 700
Viljandimaa OVL	0	3 200	-3 200
Valgamaa OVL	0	2 876	-2 876
Võrumaa OVL	0	2 876	-2 876
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-9 315	84 302	-74 987
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-9 315	84 302	-74 987
	31.12.2012	Saadud	Tulu
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EAS		31 956	-31 956
Viljandi MV		3 195	-3 195
Jõgeva MV		2 880	-2 880
Valga MV		3 110	-3 110
Põlva MV		2 880	-2 880
Tartu MV		3 195	-3 195
Võru MV		2 880	-2 880
Võru LV		1 184	-1 184
Jõgevamaa OVL		3 200	-3 200
Põlvamaa OVL		2 876	-2 876
Tartumaa OVL		3 700	-3 700
Viljandimaa OVL		3 200	-3 200
Valgamaa OVL		3 200	-3 200
Võrumaa OVL		2 025	-2 025
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		69 481	-69 481
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused		69 481	-69 481

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2013	2012
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	69 481	74 987
Kokku annetused ja toetused	69 481	74 987

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2013	2012
Rahaline annetus	69 481	74 987
Kokku annetused ja toetused	69 481	74 987

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2013	2012
Muud teenused	7 671	8 591
Kokku tulu ettevõtlusest	7 671	8 591

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2013	2012
Üritused, messid	5 032	6 426
Lähetuskulud	1 000	0
Trükised	631	1 600
Muud	0	700
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	6 663	8 726

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2013	2012
Üür ja rent	2 025	1 462
Energia	541	371
Elektrienergia	405	268
Soojusenergia	136	103
Mitmesugused bürookulud	1 555	13 031
Koolituskulud	344	211
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	998	409
Arvestus- ja auditeerimisteenused	2 290	2 290
Muud	17 214	21 924
Kokku mitmesugused tegevuskulud	24 967	39 698

Lisa 10 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	32 772	28 126
Sotsiaalmaksud	10 965	9 481
Kokku tööjõukulud	43 737	37 607
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2013	2012
Arvestatud tasu	18 200	13 322

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 08.05.2014

Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism (registrikood: 90001256) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANGELA JÄRG	Juhatuse liige	08.05.2014

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism nõukogule

Oleme auditeerinud Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2013, tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 7 kuni 15, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism finantsseisundit seisuga 31.12.2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Enn Leppik
Vandeauditiitori number 57
/digitaalselt allkirjastatud/

Evald Veldemann
Vandeauditiitori number 70

Auditiibüroo ELSS AS
(Nexia Internationali liige)
Audiitorettevõtja tegevusloa number 59
Vanemuise 21A Tartu 51014
09.05.2014

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Lõuna-Eesti Turism (registrikood: 90001256) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENN LEPPIK	Vandeaudiitor	09.05.2014
EVALD VELDEMANN	Vandeaudiitor	09.05.2014

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	94119	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7442271
E-posti aadress	info@southeastonia.ee
Veebilehe aadress	www.southeastonia.ee